

**สมรรถนะพยาบาลสาธารณสุข
ตามการรับรู้ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย**
**Disaster nursing competencies perceived by nursing students,
The Thai Red Cross College of Nursing**

กำไลรัตน์ เย็นสุจิตร์, ศ.ค. (Kamlairat Yensuchit, Dr.P.H.)¹
รัตนา พึ่งเสมา, วท.ม. (Ratana Puengsema, M.Sc.)²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้สมรรถนะพยาบาลสาธารณสุข ของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย ประชากรเป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 681 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลและแบบประเมินสมรรถนะพยาบาลสาธารณสุข ประกอบด้วยสมรรถนะ 9 ด้าน หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบประเมินได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ภาพรวมทุกด้านเท่ากับ 0.91 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปและการรับรู้สมรรถนะพยาบาลสาธารณสุข ด้วยสถิติพรรณนา จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาความแตกต่างของการรับรู้สมรรถนะพยาบาลสาธารณสุขของแต่ละชั้นปี ด้วยสถิติ One-Way ANOVA

ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาพยาบาลมีการรับรู้สมรรถนะพยาบาลสาธารณสุขโดยภาพรวมทั้ง 9 ด้าน อยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 0.49) สำหรับการรับรู้สมรรถนะพยาบาลสาธารณสุขของแต่ละด้านพบว่าอยู่ในระดับสูง 7 ด้าน เรียงตามค่าคะแนนเฉลี่ยจากระดับสูงไประดับต่ำดังนี้ สมรรถนะด้านคุณลักษณะบทบาทผู้นำทางการพยาบาลของพยาบาลที่ปฏิบัติงานสาธารณสุขมีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด (3.87 คะแนน) รองลงมาได้แก่ สมรรถนะด้านการปฏิบัติการพยาบาลด้านจิตใจ (3.81 คะแนน) สมรรถนะด้านการบริหารจัดการทั่วไปของพยาบาลสาธารณสุข (3.73 คะแนน) สมรรถนะด้านการเข้าถึงประชาชน (ผู้ประสบภัย) ในชุมชนสังคมที่เกิดสาธารณสุขภัย (3.73 คะแนน) สมรรถนะด้านการปฏิบัติการพยาบาลผู้ประสบสาธารณสุขภัย (3.71 คะแนน) สมรรถนะด้านการควบคุมป้องกันและเฝ้าระวังโรค (3.70 คะแนน) และสมรรถนะด้านการวางแผนเตรียมการปฏิบัติการพยาบาลสาธารณสุข (3.69 คะแนน) ส่วนการรับรู้สมรรถนะพยาบาลสาธารณสุขอีก 2 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ สมรรถนะด้านการส่งต่อผู้ป่วยเจ็บ (3.61 คะแนน) และสมรรถนะด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (3.47 คะแนน)

เมื่อศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการรับรู้สมรรถนะพยาบาลสาธารณสุขของนักศึกษาพยาบาลแต่ละชั้นปีเป็นรายคู่ พบว่านักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 มีการรับรู้สมรรถนะพยาบาลสาธารณสุขแตกต่างจากนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2, 3 และ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

¹ อาจารย์ ภาควิชาการพยาบาลอนามัยชุมชนและจิตเวช วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาการพยาบาลอนามัยชุมชนและจิตเวช วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย

เช่นเดียวกับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ที่มีการรับรู้สมรรถนะพยาบาลสาขารณภัยแตกต่างจากนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนการรับรู้สมรรถนะพยาบาลสาขารณภัยของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 และ 4 ไม่แตกต่างกัน

จากผลการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อเป็นประโยชน์ในพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และเป็นแนวทางในการสร้างเสริมสมรรถนะพยาบาลสาขารณภัยต่อไป

คำสำคัญ : สมรรถนะพยาบาลสาขารณภัย การรับรู้ นักศึกษาพยาบาล

Abstract

The purpose of this descriptive research was to examine the perception of nursing students of The Thai Red Cross College of Nursing concerning disaster nursing competencies. The population were 681 first year to fourth year nursing students.

The data were collected by using a questionnaire, consisted of personal data and disaster nursing competencies composing 9 dimensions. The questionnaire was examined for reliability of the scale Cronbach's Alpha Coefficient = 0.91. The obtained data was analyzed by a descriptive statistic; frequency, percentage, mean, standard deviation, and analytical statistic by One-Way ANOVA.

The results revealed that the overall student's perception of disaster nursing competencies was at the high level ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 0.49). There were seven competency dimension as perceived by nursing students were at the high level, the mean score of 1) Leadership during disaster 2) Psychological aspects of disaster nursing 3) Disaster nursing management 4) Social-cultural community understanding 5) Disaster nursing 6) Recovery and surveillance and 7) Disaster planning were 3.87, 3.81, 3.73, 3.73, 3.71, 3.70, and 3.69, respectively. While other two dimensions, Casualty referring and Legislation, were perceived at moderate level, the mean score were 3.61 and 3.47, respectively.

To compare the perception of disaster nursing competencies of each year nursing students, the findings showed that the perception of each year nursing students were statistically significant different ($p < 0.05$). When comparison among each year nursing students, there were statistically significant difference ($p < 0.05$), except the comparison between the third year and the fourth year nursing students was no statistical significant different.

According to the results, the researchers suggest that the findings should be used to develop teaching program and the way to increase disaster nursing competencies.

Key words : Disaster Nursing Competencies, Perceived, Nursing Students